

romànica.

Pel que fa al sufix de *Lordat* (3) hem de tenir en compte, però, una nombrosa parentela, que el mostra altament prolífic a l'Arieja i zones veïnes, sobretot a la rodalia de *Lordat*: allà, en efecte, és on hi ha *Sorjat* (fr. *Sorgeat*), més amunt *Ruzat*, i, en el mateix cantó *Larcat*, *Axiat*, *Larnat*, *Linsat* i fins *Saurat*: amb perceptible aura pre-romana en l'arrel de tot aquest grupat; no molt lluny, a l'Aude hi ha encara *Atsat* (fr. *Axaï*), on sembla llurcar el radical de l'ÁTACE (> riu *Aude*, que neix allí). Ara bé, no podríem recusar la versemblança de lligar la terminació d'aquests noms amb l'-ATE (celtoide o més aviat lígur-sorotàptic) del SE. de França i NO. d'Itàlia, que hem mostrat, en l'art. *Llonat*, estès fins al Conflent.

Però ¿cèltic, 'celtibèric' només? ¿acaben aquí les combinacions?; pel que fa al nostre (3), notem que es troba en el punt tangencial entre les grans àrees celto-sorotàptica (de l'Aude etc.) i la ibero-basco-aquitànica del grup en estudi: podem admetre, docs, que la terminació indoeuropea -ATE es va aparar amb l'arrel basco-aquitànica.

Així com hi hagué un llenguatge celt-ibèric, també es devia formar un soro-ibèric (veg. el que diré a l'art. *Urgell*, i cf. *Magòria* i *Montesa*).

Hi ha *PARÒNIMS* de pertinença molt més dubtosa. *Olorda*, poblet entre Barcelona i el Baix Llobregat: per poder enllaçar-l'hi, caldria que hi hagués un prefix O-: resta molt problemàtic remetre als arts. *Olèrdola*, *Lleida* i *Olesa*. -*Lorzaa*, hameau bearnès agregat a Lembeye (nom registrat des de 1675: P.Raymond, *D.To.BPyr.*); coincideix un poc amb el nostre (2), però la -rz- no hi lliga, ¿potser ultracorrecció del resultat vacil·lant -d/-z- de la -D- intervocàlica en el Bearn? O hi hauria un sufix -DI, que es troba en basc de vegades al costat de -TI? Resti en suspens.²

¹ Potser calia llegir *Sigia* per 'la Serra d'Ensija'.—

² Sobre la improbable possibilitat que el mall. *Llodrà* es relacioni amb *Llordà*, veg. vol. I, 133. En un doc. de 1175 del *Cart.* de St. Cugat on es parla d'un manso de *Lodard* proper a Albinyana, el publicador (II, 679.8) ha posat el títol «hacienda de *Lordab*», però sembla que hi hagi err. tip. en allò, o més aviat en això, car un NP germ. LAUDHARD és formació versemblant.

Loreto, V. Llorito

LÒRIA, St. Julià de ~

Nom d'una de les sis parròquies en què es divideix Andorra; i del Pic de *Salòria* allí prop.

És la que ocupa l'angle SO. del Principat, des de

la d'Andorra la Vella fins a la ratlla amb l'Urgellet; a tots dos costats de la Valira, però el poble, i la major part del terme es troben a ponent del riu.

Pron. pop. san žulià (i pobru) oït a La Maçana i a Tor, 1932 (LL v, 2,3); a Aós, 1934 (LL. i 57), a les Escaldes, 1952 etc.; el nom *Lòria* és conegut de tots ells i usat sobretot en els escrits, però ells no ho diuen gaire perquè no cal, no havent-hi, a molta distància, altre poble dit Sant Julià.

MENC. ANT. 839: Acta C.SdUrg.: *Lauredia* (igual a la còpia del S. XII), però *Loria* en Capbreu vulgar (ed. PPujol, n. 15); 920: *Loria* (doc. llegit a l'Arx. de Solsona); 1008 o 1010: «in com. Orgello, in *Loria*, in ape. de Sto. Juliano» (Baraut, *Cart.* d'Andorra II, 144); 1048: «ape de Sto. Juliano de *Lauredia* vel villa de Alumíneres [err. *Almuneres*] --- rivo de Albinano ---» (*Cart.* And. I, § 22.1); 1067: «pro ipsam parr. *Loria*» (*Cart.* And. § 26.9); 1073: «Sti. Juliani de *Loria*» (*Cart.* And. II, 84.5); 1083: *Loria* en la llista de les parr. d'Andorra (Valls Tab., *Priv. Andorra* p. 380) (*BABL* II, 37).

Segueix anàlogament des del S. XII. 1111: Sti. Juliani de *Loria* (Hinojosa, *Reg.Señ.Cat.* p. 159); 1121: St. Jul. de *Loria* (*Cart.* And. II, 86.5); 1162: *Loria* (Valls Tab. o.c. 389); 1201: Sti. Juliani de *Lauria* (*Cart.* And. II, 90.4); 1213: Sti. Juliani de *Loria* (*Cart.* And. 91.6).

Altres documents posteriors, a l'índex del vol. II d'aquest *Cart.*, amb les grafies *Loria* o *Luria*; 1275: *Luria* (Valls o.c., 412); 1334: *Luria* (en català) (Valls, p. 459); 1389: *Luria* (Valls, 484); 1437: *Loria* (Valls, p. XVI); 1500: *Luria* (Valls, p. 507).

Verdaguer (en *Excursions de Verd. en el Pir.*, a. 1883, ed. Casac.) en el seu dietari (p. 88) parlant del poble de St. Julià de Lòria l'anomena *Salòria*; com que Verdaguer pujà també al pic de Salòria, semblaria un lapsus de confusió; tanmateix, potser més que un lapsus era una insinuació intencionada de la fonamental identitat lingüística i etimològica que ell ja devia intuir entre els dos noms; perquè això salta a la vista: *Salòria* és el mateix *Lòria* de més avall, al qual s'ha sumat l'article antic i toponímic *sa*. Passem, doncs, a parlar d'aquest.

El SALÒRIA és un gran cim, de 2788 alt., en el vèrtex entre la Conca de la Valira, la Vall de Castellbò i el Pallars; les aigües, des d'allí, baixen per un costat a la vall d'Aós, que continua en territori andorrà fins a desembocar a St. Julià de Lòria; per l'altre, a les dues valls pallareses de Tor i Alins (Vall Ferrera), i algunes tiren cap a Castellbò.

Pron.: *bõŋ* de *salòria*, a Ars, 1932 i 1929 (LL i, 21), *pui* de *salòria* oït a Ferrera, 1933 (LL. 22, p. 79)

MENCIONS ANT. 1518: el *Puig de Celoria* consta com el punt en què coincideixen els te. d'Alins, Tor i Aós, en *Spill* de Castellbò, (F^o 62v^a); ib., afegint